

[Willesen.]
form her i Landet. Den ærede foregaaende Ordfører talte om, at Staten havde paabyrdet Kommunerne visse Opgaver, som den i Grunden var moralsk forpligtet til selv at tage en større Part i. Vi har tidligere i dette høje Ting fremsat Forslag om, at Staten skulde bære en forholdsvis større Del af de sociale Udgifter. Netop fordi disse paalægges efter ensartede Regler for det ganske Land, er det i Virkeligheden urimeligt, at der skal kunne være en saa stor Forskel i Byrdens Tryk paa de forskellige Landsdele og Kommuner, og vi finder, at her er der et Omraade, hvor Staten burde lette Kommunerne Byrder. Vi ønsker ikke, at det skal ske i Form af direkte Tilskud, men snarere i Form af en Udgiftslettelse for de paagældende Kommuner, og vi kan ikke se rettere, end at det, at man gaar den Vej, ogsaa vilde virke til, at Staten maa ske for Fremtiden blev noget mere varsom med at lægge over paa Kommunerne de Opgaver, som den ikke selv ønsker at løse, eller med at vedtage Love, der kan tjene til at pumpe Pengene ud af Skatteydernes Lomme paa en mere lemfældig Maade, uden at de kommer til at figurere paa selve Finansloven.

Et andet Spørgsmaal, der har vakt megen Debat i den sidste Tid, er Spørgsmaalet om Regeringens Stilling til Privatbankens Rekonstruktion. Her maa vi yde Regeringen vor Anerkendelse for, at den stod fast overfor alle Krav om, at Staten skulde paatage sig noget af Risikoen for Bankledelsens største Letsindigheder. Paa den anden Side maa vi indrømme, at der er Momenter i Regeringens Stilling, der er uklare, og havde ikke det ærede Medlem Hr. Dahlgaard fremsat disse Spørgsmaal, havde jeg agtet at gøre det, thi det forekommer mig, at Offentligheden har begrundet Krav paa at faa at vide, hvor Fejlen laa med Hensyn til den Uklarhed, Regeringen et Par Dage udviste, om den laa hos Regeringens Ledelse eller hos det særlige Medlem af Regeringen, den tidligere Handelsminister, som førte de første Forhandlinger paa Regeringens Vegne. Men ingen kan jo nægte, at Begivenhederne har givet Regeringen Ret i dens principielle Standpunkt, at det var rigtigt at overlade denne Opgaves Løsning til de interesserede Erhvervskredse; de viste sig jo ogsaa at være fuldt ud i Stand til at løse den, og det er sikkert kun det ærede Medlem Hr. Stauning, der kan ventes at være i Besiddelse af den fornødne Frimo-

dighed til at forsvare det Krav om Statsstøtte, han i sin Tid fremsatte, et Krav, hvis Urigtighed alle andre bagefter kan indse. Vi var i Sandhed vel rejst her i Landet, hvis det blev Tradition, at Staten altid traadte til og reddede Stumperne, naar en Bankledelse havde kørt en Bank i Stykker. Blev det Praksis, kunde vi godt ansætte en halv Snes Bankinspektører uden at skabe større Sikkerhed i Bankernes Ledelse. Thi vidste Bankdirektørerne, at deres Indskydere og Aktionærer nok skulde blive holdt skadesløse af Staten, at den traadte til, skulde de nok faa Mod til at gribe efter endnu mere tvivlsomme Chancer. Og naar Staten traadte til som den rige Onkel fra Amerika og med en flot Haandbevægelse fyldte de Huller, som Nevørnes Letsindighed havde slaaet, saa vilde en saadan Praksis skabe Usikkerhed og Forvirring i Forretninglivet til Skade for baade næringsdrivende, Arbejdere, Kunder og Skatteydere. Derfor er det ogsaa misvisende, naar det ærede Medlem Hr. Stauning raaber paa, at Regeringen skulde have taget Del i Privatbankens Rekonstruktion af Hensyn til Arbejderne; thi selv om det vel nok i bedste Fald kunde blevet til en Hjælp for de særlige Arbejdergrupper, som er beskæftiget i de Virksomheder, som finansieredes af Privatbanken, vilde det som paavist have været en Bjørnetjeneste overfor Erhvervslivet som Helhed og dermed ogsaa for Arbejderklassen som Helhed; tilmed viste Kendsgerningerne jo, at det var unødvendigt. Privatbankens Genrejsning er i Virkeligheden et Vidnesbyrd om, at naar Erhvervslivet paa Forhaand ved, at det maa og skal staa paa egne Ben, kan det ogsaa gennemføre det; og det selv og hele Samfundet staa sig bedst derved i Længden.

Paa Baggrund af Privatbankaffæren er det i høj Grad à propos, at den højtærede Regering vil fremsætte Forslag til Revision af Aktieloven og Bankloven. Jeg synes, man i det hele taget maa sige, at den Række af store Lovforslag, Regeringen har bebudet, griber endnu dybere ind i vort Samfunds Struktur end Nedsikringslovene, thi de bebudede Lovforslag rører ved en store Række sociale Spørgsmaal. Dette gælder ikke mindst Aktielovgivningen, og vi haaber, den maa komme til Behandling før Bankloven, thi denne maa bygges over Aktielovens Bestemmelser, og det er vort Ønske, at disse Love ikke maa blive nye Lapper paa det gamle Klædebon, men at Grunden maa lægges til en principiel Nyordning ikke